

**ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА МЕТРОЛОГИЧЕН И
ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР
СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО
БДС EN ISO 9001:2015**

ПРОЦЕДУРА

П-МН-08.05

**ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА,
КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА
ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ**

Издание: 01	В сила от: 01.06.2018 г.	Оригинал ☐	Копие №	Контр. ☐	Неконтр. ☐
Разработил		Проверил		Утвърдил	
Длъжност	Гл. директор	Длъжност	Директор	Длъжност	Председател
Фамилия	Данаилова	Фамилия	Миланова	Фамилия	Горновски
Подпис		Подпис		Подпис	
Дата	28.05.2018 г.	Дата	31.05.2018 г.	Дата	01.06.2018 г.

Проследяване на измененията

Изм. №	Страници	Дата	Утвърдил
1	6, 7, 8	16.02.2022 г.	Председател
2			
3			

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОВОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от:01.06.2018г.	
		Страница 2 от 10	

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Целта на настоящата процедура е да определи реда и отговорностите при извършване проверка на място за обстоятелствата по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 от Наредбата за реда за оправомощаване, проверка на знанията и уменията на персонала чрез провеждане на теоретичен и практически изпит и проверка на записите, които показват внедряването на функционираща система по качеството. Процедурата обхваща още изготвяне на проект на заповед за оправомощаване или за отказ и връчване на заявителя на заповедта.

Тази процедура се прилага и при проверка на място в случай на заявяване на изменение на заповед за оправомощаване по реда на чл. 13 и чл. 14 от Наредбата за реда за оправомощаване.

2. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ - до всички служители в ГДМН

3. ВРЪЗКА С ДРУГИ ДОКУМЕНТИ

ВП-ДАМТН-08.03	Вътрешни правила за организацията на административното обслужване в ДАМТН
И-МН-08.07	Инструкция за предоставяне на заявените от оправомощените лица носители на знаци за удостоверяване на резултатите от извършени проверки

4. ТЕРМИНИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СЪКРАЩЕНИЯ

Специфични термини и определения: няма

Съкращения:

ДАМТН - Държавна агенция за метрологичен и технически надзор;

ГД МН - Главна дирекция метрологичен надзор;

РО - регионален отдел на ГД МН;

ОКМ - отдел „Контролно-методичен” на ГДМН;

ЗИ - Закон за измерванията;

НРО - Наредба за реда за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол;

СИ - средства за измерване;

5. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

5.1. Началник ОКМ предлага на главния директор на ГД МН състав на комисия за проверка на място.

5.1.1. Минималният състав на комисията е от двама служители, като поне един от тях е специалист по съответния вид измерване. В състава на комисията задължително се включва поне един инспектор от отдела, на чиято територия е лабораторията на заявителя.

5.1.2. Председателят на комисията предварително съгласува със заявителя периода за извършване на проверката на място.

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от:01.06.2018г.	
		Страница 3 от 10	

- 5.2. Комисията извършва проверката на място и провежда изпита след представяне на документ за платена държавна такса.
- 5.3. Председателят на комисията отговаря за организацията на нейната работа.
 - 5.3.1. Ако възникне необходимост от изясняване на обстоятелства между членовете на комисията, те се обсъждат без присъствие на представители на заявителя.
 - 5.3.2. Ако в хода на проверката на място възникнат непредвидени обстоятелства или се установят несъответствия, които могат да се отстранят от лабораторията в кратък срок, комисията може да прекъсне и отложи проверката. Обстоятелствата или несъответствията, довели до прекъсване на проверката, се описват в констативния протокол и се предлага срок за довършване на проверката.
- 5.4. Теоретичният и практическият изпит на персонала се провеждат по одобрени конспекти. Комисията съставя и подписва протокол Ф-П-МН-08.05-02 „Протокол за резултати от проведен теоретичен и практически изпит на специалисти за проверка на СИ“ за резултатите от изпита.
 - 5.4.1. Теоретичният изпит на всеки проверител се провежда писмено и включва поне по един от всяка група въпроси на съответния конспект.
 - 5.4.2. Когато заявителят кандидатства за проверка на повече от един вид СИ, теоретичният изпит включва поне по един въпрос за всяко СИ.
 - 5.4.3. По време на практическия изпит се демонстрира прилагане на методите за проверка от валидни стандарти и методики или валидирани методики (ако се използват), съобразени с изискванията на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол. Всеки проверител извършва проверка на СИ, попълва (освен в случаите на компютърни разпечатки) и подписва съответен протокол от проверка.
 - 5.4.4. Когато се кандидатства за оправомощаване за проверка на няколко вида СИ, задължително се демонстрира проверка на всеки вид СИ.
 - 5.4.5. Комисията провежда разговор с всеки член на персонала на лабораторията и проверява познанията му по СУ, както и дали осъзнава значението и важността на своите дейности и начина, по който той съдейства за постигането на целите на СУ. Резултатите се отразяват в констативния протокол.
 - 5.4.6. Писмените работи от теоретичния изпит и протоколите от проверка на СИ от практическия изпит се прилагат към протокола Ф-П-МН-08.05-02 „Протокол за резултати от проведен теоретичен и практически изпит на специалисти за проверка на СИ“.
- 5.5. При проверката на място за обстоятелствата по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 от НРО и на записите, които показват внедряването на функционираща система по качество, инспекторите могат да ползват Ф-П-МН-08.05-01 „Контролна карта за проверка на място на лица, които кандидатстват за оправомощаване за проверка на СИ“.
- 5.6. След приключване на проверката на място и изпита на проверителите, комисията съставя и подписва констативен протокол за получените резултати. Членовете на комисията носят отговорност за съдържанието на констативния протокол.

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОВОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от:01.06.2018г.	
		Страница 4 от 10	

- 5.6.1. Констативният протокол от проверката на място завършва със заключение за оправомощаване/изменение или за отказ, освен в случаите на т. 5.3.2, когато в него се отразяват причините за прекъсване и отлагане на процедурата.
- 5.6.2. При заключение за оправомощаване/изменение в констативния протокол се посочва обхватът на измерване и класът на точност на средствата за измерване и документите, по които ще се извършва проверката им.
- 5.7. След оценка на резултатите от проверката на място въз основа на констативния протокол, началник ОКМ възлага на експерт ОКМ в срок от 3 дни да изготви, съгласно чл. 11, ал. 2 от НРО, проект на заповед за оправомощаване/изменение или за отказ.
- 5.7.1. В случаите по т. 5.3.2 началник ОКМ обсъжда проблема с председателя на комисията и в срок до 2 дни от датата на констативния протокол докладва на главния директор, като предлага решение в зависимост от конкретните обстоятелства.
- 5.8. Проектът на заповед за оправомощаване/изменение или за отказ се съгласува с щатен юрист на ДАМТН.
- 5.9. Съгласуваният проект на заповед за оправомощаване/изменение или за отказ, заедно с цялата преписка по административната услуга, се представят на главния директор, който се запознава с тях и ги представя на председателя на ДАМТН с доклад с предложение за оправомощаване/изменение или за отказ.
- 5.10. Заповедта за оправомощаване/изменение или отказът се връчват на заявителя чрез гише АУ след представяне на документ за платена държавна такса.
- 5.11. Заповедта за отказ се изпраща на заявителя в срок от 3 работни дни с придружително писмо, изготвено от експерт ОКМ, с обратна разписка или по куриер.
- 5.12. Екземпляр на заповедта за оправомощаване/изменение или отказ, заедно с цялата образувана преписка по административната услуга се архивират и съхраняват в ОКМ. Копие от издадената заповед се изпраща на съответния РО.
- 5.12.1. В РО се съхранява досие на заявителя, в което се включват копия на документите по преценка на началник РО. Служителите с месторабота София ползват досието, съхранявано в ОКМ.
- 5.13. ГД МН предоставя на оправомощените лица заявените от тях знаци за проверка по реда на инструкция И-МН-08.07.

6. ОТГОВОРНОСТИ

6.1 Главен директор на ГД МН

- определя със заповед комисията за проверката на място;
- дава предложение на председателя на ДАМТН за издаване на заповед за оправомощаване или за отказ.

6.2 Заместник главен директор на ГД МН

Поема отговорностите по т. 6.1., когато главният директор на ГД МН отсъства.

6.3 Началник ОКМ

- предлага състав на комисията за проверка на място;

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОВОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от: 01.06.2018г.	
		Страница 5 от 10	

- възлага изготвяне на проекти на доклад до председателя на ДАМТН и на заповед за оправомощаване или за отказ и отговаря за предложените на главния директор проекти.

6.4 Началник РО

- предлага на началник ОКМ инспектори за включване в комисията за проверка на място
- участва в комисии за проверка на място.

6.5 Комисия за проверка на място:

- съгласува със заявителя периода за извършване на проверка на място;
- извършва проверка на място за обстоятелствата по чл. 4, чл. 5 и чл. 6 от НРО, проверка на знанията и уменията на персонала чрез провеждане на теоретичен и практически изпит и проверка на записите, които показват внедряването на функционираща система по качество;
- съставя протокол от проведения теоретичен и практически изпит;
- съставя констативен протокол за резултатите от проверката на място.

6.6 Експерт ОКМ

- изготвя проекти на заповед за оправомощаване или отказ и доклад до председателя на ДАМТН с предложение за издаване на заповед за оправомощаване или отказ.
- При издаване на заповед за оправомощаване вписва в официалния бюлетин на ДМТН информация за оправомощеното лице, съгласно чл. 55 от ЗИ.

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ		П-МН-08.05	
			Изд. 01	Изм. 01
			В сила от: 01.06.2018г.	
			Страница 6 от 10	

ПРИЛОЖЕНИЕ 1
Ф-П-МН-08.05-01

**КОНТРОЛНА КАРТА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО
КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СИ**

ЗАЯВИТЕЛ:
Структурно звено, което ще извършва проверките:
Заявление вх. №

ОСНОВНИ ДОКУМЕНТИ

1. Закон за измерванията (ЗИ)
2. Наредба за реда за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол
3. Наредба за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (НСИКПМК)
4. БДС EN ISO/IEC 17025:2018 Общи изисквания относно компетентността на лабораториите за изпитване и калибриране (стандарта)

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА НА МЯСТО		
Нормативен документ пореден №/ член (точка)	ОБЕКТ НА КОНТРОЛА	да/не /(-) ¹
1/чл.46, ал.1	Лицето разполага с еталони и сертифицирани сравнителни материали (ССМ), спомагателно оборудване и помещения и/или подвижни лаборатории с осигурени условия в тях, които да позволяват прилагането на избрания метод за проверка - <i>извършва се и проверка за тяхната функционалност</i>	
4/т. 6.4.5	Информацията за еталоните и/или ССМ и спомагателното оборудване (метрологични характеристики, идентификационни номера, производител), посочени в заявлението и сертификатите, отговарят на наличните.	
4/т. 6.3.4	Защита и разделяне от съседни сектори, влияещи негативно върху проверката на СИ (при наличие на вибрации, топлинни влияния и др.)	
1/чл.46, ал.2	Използване на еталони и спомагателно оборудване с осигурена проследимост и/или ССМ в срок на годност (проверка на оригиналите на свидетелствата за калибриране на СИ и/или на сертификатите за ССМ).	
1/чл.46, ал.3 2/ чл. 10, ал. 1	Лицето разполага с персонал с подходящо образование и квалификация, който притежава знания и практически умения за прилагане на избрания метод за проверка, в зависимост от СИ, за проверката на които кандидатства - Протокол за резултатите от проведения теоретичен и практически изпит на специалистите, които ще извършват проверка на заявените СИ.	
2/чл. 6	Лабораторията е осведомила проверителите за техните задължения, отговорности и правомощия - <i>подписани длъжностни характеристики.</i>	

¹ Използва се „-“ когато не е приложимо

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОВОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от:01.06.2018г.	
		Страница 7 от 10	

	Проверителите са запознати със задълженията си за извършване на лабораторните дейности, описани в следните документи от Системата за управление (СУ) на лабораторията:	
	- Процедура за извършване на вътрешни одити (за проверителя, определен за вътрешен одитор).	
	- Процедура за приемане, манипулиране и съхранение на СИ за проверка.	
	- Докладване на резултатите от проверка.	
	- Ред за зачисляване, съхранение и отчитане на знаците на проверителите, възприет от лабораторията.	
	Лабораторията е осведомила отговорникът за СУ за неговите задължения, отговорности и правомощия - <i>подписана длъжностна характеристика</i> .	
	Отговорникът за СУ е запознат със задълженията си по ЗИ и наредбите по прилагането му, както и със следните документи от СУ на лабораторията:	
	- Редът за управление на документи на СУ (процедура).	
	- Редът за управление на записите (процедура).	
	- Редът за регистриране, анализиране и обработване на жалби (процедура).	
	- Редът за подобряване на СУ (процедура).	
	- Редът за коригиращи действия (процедура).	
	- Редът за извършване на вътрешни одити (процедура).	
	Лабораторията е осведомила прекия ръководител на проверките за неговите задължения, отговорности и правомощия - <i>подписана длъжностна характеристика</i> .	
	Прекият ръководител на проверките е запознат със задълженията си по ЗИ и наредбите по прилагането му, както и със следните документи от СУ на лабораторията:	
	- Редът за управление на записите (процедура).	
	- Методи за проверка, използвани от лабораторията.	
	- Процедура за манипулиране, транспортиране, съхраняване, използване и планирано поддържане на ТС.	
	- Редът за осигуряване на метрологична проследимост на резултатите от измерването.	
	- Процедура за определяне, преглед, одобряване на изискванията на лабораторията за продукти и услуги, доставени от външен доставчик.	
	- Процедура за преглед на запитвания, оферти и договори.	
	- Процедура за приемане, манипулиране и съхранение на СИ за проверка.	
	- Процедура за наблюдение на валидността на резултатите от проверка.	
	- Докладване на резултатите от проверка.	

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ		П-МН-08.05	
			Изд. 01	Изм. 01
			В сила от: 01.06.2018г.	
			Страница 8 от 10	

	- Процедура за несъответстваща работа.	
	- Действия за овладяване на рисковете и възможностите.	
	- Редът за извършване на коригиращи действия.	
	- Редът за извършване на прегледи от ръководството.	
1/чл.46, ал.4	Наличие на всички документи от СУ (Наръчник по качеството (НК), процедури, формуляри, списъци по качеството, документи от външни източници и други документи, съответстват на представените със заявлението, намират се на местата и се съхраняват от лицата, посочени в НК).	
2/ чл. 6	Документите от СУ по БДС EN ISO/IEC 17025, който отразява дейността по проверките, за които кандидатстват, и начина за изпълнение на задълженията, които произтичат от ЗИ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. За лица със сертифицирана С по БДС EN ISO/IEC 9001: Наръчник по качеството на СУ с внедрени изисквания на т. 4-7 от БДС EN ISO/IEC 17025:2018 (търсят се и доклади от сертификационни и надзорни одити); валиден сертификат.	
4/т. 4.1.2	Наличие на декларации за безпристрастност (подписани формуляри).	
4/т. 4.2.1	Наличие на декларации за конфиденциалност (подписани формуляри).	
3/чл. 842, ал.2	Наличие на заявления по образец (формуляри).	
4/ т. 7.9.1	Наличие на формуляри за жалби (ако се предвиждат).	
4/ т. 8.4.1	Редът за съхраняване на техническите записи и записите по качеството съответства на описания ред в СУ. Редът за идентифициране на унищожените технически записи и записи по качеството съответства на описания ред в СУ. Редът за съхраняване на записите, съхранявани на магнитен носител (ако се предвиждат) съответства на описания ред в СУ.	
4/ т. 8.5.2	Наличие на записи за действията за овладяване на рисковете и възможностите.	
4/ т. 8.6.2	Наличие на анкетни листове от клиентите (ако се предвиждат).	
4/ т. 8.8.1	Наличие на план, програма и критерии за провеждане на вътрешните одити. Наличие на формуляри за резултатите от одита и последвалите коригиращи действия. Резултати от вътрешния одит (доклад).	
4/ т. 8.9.1	Наличие на план за извършване на прегледите на ръководството.	
4/ т. 8.9.2	Наличие на записи за входните елементи за преглед на ръководството.	
4/ т. 8.9.3	Наличие на записи за резултатите от прегледа на ръководството и произтичащите от него действия.	
4/т. 6.2.5	Наличие на записи за подбор, обучение и надзор на персонала (досиета и лични картони на персонала, ако са предвидени).	
4/ т. 6.3.3	Наличие на записи за регистриране на условията на заобикалящата среда (наличие на дневник, ако не е предвидено да се отразяват в протоколите от проверка).	

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОМОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ	П-МН-08.05	
		Изд. 01	Изм. 01
		В сила от: 01.06.2018г.	
		Страница 9 от 10	

4/т. 6.4.1	Всички нормативни документи (стандарты, методики, инструкции, ръководства, ЗИ и наредбите по прилагането му), отнасящи се до проверката на СИ, са актуализирани и лесно достъпни за персонала.	
4/т. 6.4.7	Наличие на програма за калибриране на еталоните и спомагателното оборудване.	
4/ т. 6.4.13	Наличие на записи на използваните ТС, които включват: - идентификация на ТС, включително версията на програмния продукт и вградено програмно осигуряване, и информация за текущото им състояние (картон); - датите на калибриране, резултатите от калибрирания, критерии за приемане и предвидената дата за следващото калибриране или интервал на калибриране.	
4/т. 7.4	Редът за манипулиране със СИ за проверка, съответства на описания ред в НК.	
	Наличие на система за еднозначна идентификация на СИ за проверка (входящо-изходящ дневник).	
4/ т. 7.8.2	Наличие на формуляри за протоколи от проверките (ако не се предвижда автоматично отпечатване в реално време).	
2/ чл.16, ал. 2	Редът за зачисляване, съхранение и отчитане на знаците на проверителите съответства на описания ред в СУ.	

 ДАМТН	ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОВЕРКА НА МЯСТО НА ЛИЦА, КОИТО КАНДИДАТСТВАТ ЗА ОПРАВОВОЩАВАНЕ ЗА ПРОВЕРКА НА СРЕДСТВА ЗА ИЗМЕРВАНЕ		П-МН-08.05	
			Изд. 01	Изм. 01
			В сила т:01.06.2018г.	
			Страница 10 от 10	

ПРИЛОЖЕНИЕ 2
Ф-П-МН-08.05-02

**ПРОТОКОЛ ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕДЕН ТЕОРЕТИЧЕН И ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ
НА СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ПРОВЕРКА НА СИ**

Дата на провеждане: Място на провеждане:..... Теоретичният и практическят изпит на специалисти от фирма, която кандидатства за оправомощаване за проверка на, е проведен на основание чл. 10, ал. 1 от Наредбата за реда за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол. Изпитните въпроси са от Конспект за теоретичен и практически изпит на лицата, които кандидатстват за оправомощаване за проверка на, одобрен от председателя на ДАМТН (Официален бюлетин на ДАМТН, бр. 5/2003)
--

Резултати от изпита:

Име, презиме и фамилия на специалиста	СИ	Методи за проверка (стандарт или методика)	№ на въпрос от конспекта и точка от стандарт или методика за проверка	Заклучени е от изпита (издържал да/не)

Настоящият протокол е съставен в два еднообразни екземпляра.

Приложения: писмени работи от теоретичния изпит и протокол от практическия изпит на специалистите.

Изпитна комисия: заповед № Председател: Членове:	Подписи:
---	--

Предоставените на ДАМТН лични данни се използват само за целите на метрологичния надзор, извършен съгласно чл. 74 от Закона за измерванията, и се защитават съгласно Регламент (ЕС) 2016/679.